

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Cztery bezpłatne dodatki tygodniowe:

Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Przegląd Tygodniowy (ilustr.) i Arkusz powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółdz. z o.o.

Adres redakcji i administracji:

Leszno (Woj. Pozn.) ul. Wolności 21. Tel. 61 i 64.
Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie.

Nr. 50

Leszno, piątek, dnia 1 marca 1929 r.

Rok. X.

Sposoby wyboru Prezydenta

(SAP.) Jednym z najważniejszych punktów projektu konstytucji Be. Be., który powinien być przedmiotem rzeczowej dyskusji, jest pomysł wybierania Prezydenta nie, jak dotychczas, przez Zgromadzenie Narodowe, lecz bezpośrednio przez naród. Pomysł ten ma dużo zwolenników w stronnictwach lewicowych, a przeciwników w niezależnych stronnictwach umiarkowanych.

Nowy sposób wybierania Prezydenta ma mu zapewnić większy autorytet. Zwierzchnik państwa wybrany przez obywateli a nie przez stronnictwa skłonne do przetargów i kompromisów, będzie miał zdaniem zwolenników projektu silniejszą pozycję.

Ten argument jest jednak obosiecznym. Nie należy bowiem zapominać, że przez cały okres kampanii wyborczej przyszyły Prezydent byłby narażonym na ostre ataki i obelgi. Wiadomo, że w Polsce walka polityczna nie przejawia się, niestety, w formach zbyt kulturalnych. I doprawdy łatwiej pokonanej w Zgromadzeniu Narodowym mniejszości pojednać się z wybranym Prezydentem (tego dowodem chociażby zmiana stosunku prawicy do b. Prezydenta Wojciechowskiego, wybranego głosami centrum i lewicy, niż wymagać z pauciel ludu wszystkie te zarzuty i obelgi, jakimi niezadowolone obrzucano podczas kampanii wyborczej przyszyłego Prezydenta.

Najważniejszym jest jednak problem zabezpieczenia naszych interesów narodowych. W Zgromadzeniu Narodowym mniejszość narodowa miała dużą, najwyższą zawartą część mandatów. Część głosów, n. p. żydowskich w małych okręgach wyborczych przepadała. Natomiast przy wyborach Prezydenta przez powszechne głosowanie żaden głos żydowski ani ukraiński nie przepadłby. Całe birlewo państwa stanowiłby jeden okręg wyborczy. Wobec tego na szale wyborów padłoby przeszło 30 proc. głosów mniejszości narodowych, co znakomicie polepszyłoby warunki wyborcze lewicy, często sprzymierzałej się z mniejszościami narodowymi. Lewica musiałaby do 30 proc. głosów mniejszości narodowych dodać tylko 20 proc. głosów, by przeprowadzić swego kandydata. Natomiast stronnictwa umiarkowane musiałby zdobyć około 1/4 głosów polskich, by móc przeciwstawić się naporowi polonizacji obozu lewicowo-mniejszościowego. Projekt Klubu BeBe byłby zatem pogorszeniem szans zarówno niezależnych stronnictw umiarkowanych jak i samego obecnego obozu rządowego.

Mniejszość narodowa do projektu wybierania Prezydenta przez głosowanie powszechne odnosi się przychylnie, dobrze rozumiejąc korzyści, jakie z tego systemu mogą wynieść. Społeczeństwo polskie, jednak takiej zmiany życzyć sobie nie może. Jeśli system wybierania Prezydenta musiałby koniecznie ulec zmianie, to można by jedynie rozważyć możliwość wybierania Prezydenta przez specjalne jakiegoś ciało wyborcze, lecz nie pogarszając szans polskich przez wzmocnienie mniejszości narodowych. Ten zatem projekt Be Be należy stanowczo odrzucić.

Papież Pius XI przyjedzie do Wiednia?

Pisma Wiedeńskie donoszą, że na uroczystość 1000 letniego istnienia miasta Spiry w r. 1930 przybędzie papież, m. in. kardynałowie Gasparri i Dubois. Przypuszcza się, że także Pius XI. przyjedzie na zaproszenie do Spiry. W Wiedniu powstała myśl zwrócenia się z prośbą do Papieża, by podróż swą odbył przez Austrię, i by przez czas krótki zatrzymał się w Wiedniu, dokąd przybyłby dla powitania Go kardynałowie Falhauber z Monachium i Serény z Budapesztu.

Min. Zaleski wyjeżdża do Genewy.

Warszawa, 27. 2. (AW.) 1 marca wyjeżdża do Genewy na marcową sesję Rady Ligi Narodów minister spraw zagr. Zaleski. Towarzyszyć mu będą radca Szumlański, nac. wydz. Tarnowski, szef referatu prasowego dr. Litauer, kierownik referatu mniejszościowego Dębicki. Ostateczny skład delegacji polskiej nie został jeszcze ustalony.

Odjazd min. Mironescu.

Warszawa, 27. 2. (AW.) Wczoraj wieczorem odbył się w poselstwie rumuńskim obiad, po którym nastąpił raut z udziałem około 300 osób. O godz. 11-tej przybył na raut marsz. Piłsudski i zabawił na raucie do godz. 1-szej. Dziś rano o godz. 9.25 minister Mironescu wyjechał wraz ze swą żoną do Bukaresztu. Na dworcu zegnali dostojnego gościa min. Zaleski, dyr. dep. Romer, nac. wydz. wschodniego Holwiko, oraz członkowie poselstwa rumuńskiego. Tym samym połączonym wyjechali do Bukaresztu posł polski w Bukareszcie Szreni-bek i posł rumuński w Warszawie Davilla.

Przyjęcie premjera Bartla w Gdańsku.

Gdańsk, 27. 2. (PAT.) Przyjazd premjera prof. Bartla i min. komunikacji Kühna do Gdańska przybrał charakter niezwykle uroczysty. Na peronie ustawiona była brama tryumfalna, przyozdobiona orłem polskim, oraz herbem gdańskim i zieloną. Taka sama brama znajdowała się przy wyjściu z dworca na plac dworcowy.

O godz. 9-tej rano przybył pociąg specjalny na dworzec w Gdańsku, gdzie na peronie powitał wysiadających premjera Bartla i min. Kühna min. Strassburger. Następnie powitał dostojnych gości w imieniu senatu w m. Gdańska senatorowie Strung, Arczyński i Jęwelowski, przedstawiając zarazem swe otoczenie. Powitanie nastąpiło również ze strony wys. komisarsza Ligi Narodów, prezydenta Rady Portu, przybyłych na dworcu konsułów.

O godz. 10-tej rano premjer Bartel wraz z min. Kühnem złożyli wizytę prezydentowi i senatu w m. Gdańska, wysłuchując komisarzy Ligi Narodów i prezydentów Rady Portu, którzy naleychniast w tym samym porządku rewizytowali premjera i min. Kühna.

Główny rządowe polskie w Gdańsku, oraz budynek senatu W. M. udekorowane zostały flagami polskimi, względnie gdańskimi.

Gdańsk, 27. 2. Na obiedzie, wydanym w ratuszu przez senat gdański na cześć p. premjera Bartla i p. ministrów komunikacji Kühna, wygłosił przemówienie pre-

zydent Sahn. M. in. oświadczył prezydent Sahn, że należy zawrzeć jeszcze szereg umów uzupełniających, mimo trudności gospodarczych i politycznych. Przechodząc do korzyści, jakie Polska może z tego współpracy z Gdańskiem, podkreślił, p. Sahn, że swobodny rozwój i pełne wyzyskanie gdańskich sił tylko wtedy będzie możliwe, jeśli uwzględni się ich charakter i ich specjalne interesy. W nadziei, że premjer Bartel jest gotów działać w tym duchu, wniósł p. Sahn toast, przyczem wyraził pozdrowienia narodowi polskiemu.

P. premjer w odpowiedzi, wspomniawszy o sławie, przeszłości Gdańska i sławie piękności miasta, stwierdził, że i teraz rozwój ekonomiczny w m. Gdańska jest właściwej drodze. W dalszym ciągu p. Bartel oświadczył, że rząd polski jest gotów popierać i bronić słusznych interesów Gdańska, gdyż jest głęboko przekonany, że wzmocnienie ekonomiczne Gdańska jest nieodzowne dla rozwoju gospodarczego Polski, tak, jak siła gospodarcza Polski jest niezbędnym warunkiem rozwoju wolnego miasta. P. Bartel zapewniał, że w programie polityki rządu polskiego w stosunku do Gdańska na pierwszym miejscu obok dążenia do ścisłej współpracy gospodarczej polsko-gdańskiej jest najdalej idące poszanowanie interesów kulturalnych wolnego miasta i zrozumienie zachowania odrębności jego charakteru narodowościowego.

Nowy wicewojewoda poznański.

Warszawa, 27. 2. P. Jerzy Pilecki, zastępca komisarsza m. Warszawy, został przeniesiony do Lwowa na miejsce wicewojewody Grzecznińskiego, który został przeniesiony na stanowisko wicewojewody do Poznania. Dotychczasowy wicewojewoda poznański p. Olpiński został mianowany zastępcą komisarsza m. Warszawy.

Obrady Senatu nad budżetem.

Warszawa, 27. 2. (PAT.) Dziś odbyło się posiedzenie przewodniczących klubów senackich. Na propozycję marszałka Senatu przyjęto jednomyślnie plan podziału czasu podczas obrad Senatu nad preliminarzem budżetowym. Pierwsze posiedzenie Senatu odbędzie się we wtorek 5. marca, następnie zaś odbywać się będą: 6, 7, 8, 9 i 11 marca.

Polacy przez Atlantyk.

Warszawa, 27. 2. Donoszą z Mediolanu, że lotnicy polscy Klisz i Kowalczyk ukończyli przygotowania do lotu przez Atlantyk. Niebawem wyjadą do Irlandji, skąd zamierzają rozpocząć lot.

„Nagroda pokojowa”.

Berlin (AW.) Berliner Tageblatt donosi z Oslo, iż komitet przyznający nagrodę pokojową Nobla został zawiadomiony przez członków parlamentu Stanów Zjednoczonych, iż wysunięta została przez nich kandydatura Kelloga na tę nagrodę.

„Sól polityczna Włoch”.

Rzym, 27. 2. O zwolnieniu przez Mussoliniego na dzień 10-ty marca wielkim zgromadzeniu pisał prasa, że będzie to „sól polityczna Włoch”. — Będzie to, według tej prasy, zgromadzenie działaczy stronnictw społecznych, mniejszych, senatorów, posłów, dziennikarzy, syndyków — słowem żywych, narodowych, twórczych, politycznych sił, a nie będzie to zgromadzenie wyborcze w dawnym stylu.

Straszne oskarżenie.

Londyn, 27. 2. Jeden z najważniejszych lekarzy angielskich, prezes Królewskiego Collegium medycznego, B. Moynihan wygłosił odczyt na temat medycyna a wojna. Oświadczył on m. in., iż nad w armiję angielską Niemcy rzucali polski, zawierające bakteryjny dzumy. Dr. Moynihan był podczas wojny doradcą urzędu medycznego armji angielskiej.

Handel niewolnikami jeszcze nie ustał.

Waszyngton, 26. 2. (PAT.) Senat ratyfikował konwencję geneńską o zniesieniu handlu niewolnikami. W przemówieniu swem Kellog podkreślił, iż na niektórych obszarach Afryki kwitnie jeszcze handel niewolnikami.

Epidemia tęcza na parowcu.

Seattle, 27. 2. Na parowcu tutejszego zawiął parowóz Prezydent Lincolna, na którego pokładzie wybuchła epidemia tęczy. Wielu pasażerów walczyło ze śmiercią. Do szpitala odwieziono natychmiast 12 osób.

Z ostatniej chwili

O DEBATACH NAD KONSTYTUCJĄ.

Warszawa, 28. 2. (AW.) Omawiając wczorajsze debaty konstytucyjne, „Epoka” stwierdza, że wniosły się one na poziom wysoki i uwydatniły walkę ideologiczną w dobru tego słowa znaczenia. Przemówienia posła Radziwiłła i Liebermanna Sejm wysłuchał z wielką uwagą.

MARSZAŁEK PIŁSUDSKI U MIN. CZECHOWICZA.

Warszawa, 28. 2. (AW.) W dniu wczorajszym marszałek Piłsudski odwiedził w prywatnym mieszkaniu min. skarbu Czechowicza i zabawił u niego przeszło godzinę.

BUDŻET M. S. WOJSK.

Warszawa, 28. 2. (AW.) Według doniesień prasy na dzisiejszym posiedzeniu komisji budżetowej Senatu, na którym omawiany będzie budżet Min. Spraw Wojskowych, będzie również obecny marszałek Piłsudski.

PAKŁ LITWINOWA.

Warszawa, 28. 2. (AW.) Ministerstwo Spraw Zagranicznych przesłało kancelarii sejmowej pakł Litwinowa. Pakł ten znajduje się na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń Sejmu.

Katastrofy kolejowe.

Góry śniegowe i skały walią się na przejeżdżające pociągi. — Runięcie z nasypu.

Stanisławów, 27. 2. Wczoraj w dyrekcji stanisławowskiej pociąg osobowy, przejeżdżając po raz pierwszy od czasu nawalnych śniegów między stacjami Iwanie Puste a Czortkowem przez wąwóz śnieżny, wskokił zawałeni się ścian ze śniegu po obu stronach toru, został zasypany 5-metrową zaspą na przestrzeni kilku wagonów. Parowóz wykołcił się. Pasażerowie przebyli pod śniegiem kilka godzin w straszliwej trwodzie. Po odkopaniu pociągu okazało się, że wielu pasażerów zemdlalo. Do pociągu przystawiono drugi parowóz i pociąg z trudem ruszył w dalszą drogę.

Katowice, 27. 2. Dziś o godz. 2-tej w nocy na stacji Bołonów, na szlaku kolejowym Kality—Herby, pociąg towarowy, idący z Katowic do Częstochowy, wykołcił się na zwrotnicy. Parowóz spadł z nasypu, a kilkanaście wagonów spietrzyło się na wysokości kilku metrów. Z brygady kolejowej kilka osób odniosło rany. Komunikacja kolejowa przerwana była do godziny 9 rano.

Wiedeń, 27. 2. (PAT.) Prasa donosi z Sersjewa, że niedaleko stacji Kemila oberwała się skała i spadła na wagon pocztowy pociągu pospiesznego Brody—Serajewo. Wagon uległ częściowemu zniszczeniu. Podobny wypadek zdarzył się również na linii Mostar—Ragusa.

Orkan w Ameryce.

Londyn, 26. 2. (ATE) Donoszą z Nowego Jorku, że stan Mississippi nawiedził niezwykle gwałtowny orkan, który wyrządził wielkie szkody. Wiele domów, bruków 700 mieszkańców, jest doszczętnie zniszczonych. W wielkim mieście ani jednego budynku całego. Według pierwszych wiadomości 10 osób jest zabitych i około 40 odniosło ciężkie obrażenia.

Wiedeń, 27. 2. (PAT.) „Un. Press” donosi z Nowego Jorku, że gwałtowny orkan, który nawiedził Stany Południowe, stał się powodem śmierci wielu osób i wyrządził znaczne szkody materialne. Najwięcej ofiar ten orkan w miejscowości Duncan w Stanie Mississippi. Dotychczas wydobyło z pod gruzów 15 trupów. W innych miejscowościach wyrządził on również wielkie zniszczenia.

W) Baczność druhowie i druhny Związku Z. Z. P. w Lesznie. Należy się podać się do wiadomości, iż od 1-go marca br. sekretarz obwodowy drh. Doliński będzie urzędował u p. Pieczyńskiego Hotel Dworcowy, ul. Dworcowa (dawniej p. Dominiak). Tam się mogą druhownicy i druhny w ważnych sprawach zwracać.

Z Warszawy.

Urzędowa Cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań dnia 27 lutego 1929

„Ceny orientacyjne”

Zyto	33,50—34,00
Uspokojenie słabsze	
Pszenica	43,75—44,75
Uspokojenie spokojne	
Jęczmień przemysłowy	32,25—33,25
Jęczmień browarowy	33,50—35,50
Uspokojenie słabe	
Owies stary	00,00—00,00
Owies	30,75—31,75
Uspokojenie słabsze	
Maka zwilnia 70% w. w. stand	48,00
Uspokojenie spokojne	

Maka szenna 65% w. w. w. w.	61,50—65,50
Uspokojenie spokojne	
Jęczmień żytni	25,25—26,25
Jęczmień szenny	25,50—26,50
Wyka latowa	41,00—43,00
Pełzka	39,00—41,00
Groch polny	44,00—47,00
Groch Victoria	42,00—47,00
Groch Folgera	58,00—58,00
Łubin niebieski	25,00—26,00
Łubin żółty	29,00—31,00
Seradela	53,00—58,00
Koniczyna czerwona	160,00—200,00
Koniczyna biała	170,00—270,00
Koniczyna szwedzka	380,00—410,00
Pat i ziemniaczane	30,25
Słoma luźna	4,50—5,00
Słoma prasowana	6,50—7,00
Słoma luźna	14,00—15,50

Stano luźne nadnośce	15,50—17,50
Młano prasowane nadnośce	17,00—19,00
Makuch intensywny 36-38	52,00—53,00
Makuch rzepekowy 38-40	43,00—44,00
Makuch słonecznikowy 44-52	49,00—51,00
Szary 44-46	49,00—51,00

Ola amerykańska	
Funt angielski	43,10
Frank franc.	100 34,71
„szwa.”	100 170,84
Marka niem.	100 210,79
Gulden holenderski	100 172,26

Koniec działu redakcyjnego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Stefan Machalewski
Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szal.
Czcionk. Drukarni Leszczyńskiej Sp. z ogr. odp. w Lesznie.

KINO „APOLLO” - ULICA LESZCZYŃSKICH

Dziś w czwartek i w dni następne
porwajacy film sezonu.
Dawno oczekiwane arcydzieło

TAJNY KURJER

Film, który porażał cały świat X. muzy. — Film nagrodzony złotym medalem.
W rolach kobiecych: AGNIESZKA PETERSEN i LIL DAGOVER.
Początek o 7 i 9, w niedzielę o 3, 5, 7 i 9. UWAGA: Bilety ulgowe nieważne.

KINOTEATR „IMPERIAL” (HOTEL POLSKI)

Dziś najrozkoszniejsza gwiazda ekranu, rodaczka nasza LYA MARA w filmie

KSIAŻĘTA NA WYGNANIU

(MARY LOU)

Początek o godzinie 7 i 9 wieczorem.

Jarmark w Osiecznie

na konie, bydło, towary kramne i produkty rolne
odchodzą się

we wtorek, dnia 5. marca 1929 roku

MAGISTRAT.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W sobotę, dnia 2 marca br. o godz. 10 przedpołudniem
sprzedawć będę w Gronowie, fabryka ceramiczna:

1 wóz roboczy, 1 waga decymalna i 300 doniczek
różnej wielkości

ujmiejcej dajacemu za gotówkę

Nawrocki, kom. sądowy w Lesznie.

W sobotę, dnia 2. 3. 29. o godz. 11 przedpoł., sprzeda-
wać będę w Luboni now. Leszno

2 krowy

ujmiejcej dajacemu za gotówkę.
Zbiór kupców przed maj. Lubonia.

PAWLAK, egzektorat wójtostwa Krzemieniewo.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W sobotę, 2 marca br. o godz. 12 w południe sprzedawć będę
w Bojanowie przy ul. Dworcowej 113:

349 tabliczek czekolady, 4 fanty wafli, 5 puszek ciasteczek,
7 kartonów konfektów, 4 kartony „Kasolda”, 1 szafkę szklaną

ujmiejcej dajacemu za got.

DZIURLA, kom. sąd. z pol.

Sala Domu Ewangel. w Lesznie

Sobota, dnia 2 marca 1929 o godz. 8 wiecz.

Alfred Hoehn

pianista-wirtuoz wszechświatowej sławy

W programie:

Haendel, Brahms, Schumann, (Karnawał),
Debussy, Chopin, Liszt.

Bilety po 5, 3, 2 i 1 zł we firmie Sen przy Rynek
i przy kasie koncertowej.

Na wsze kie uroczystości

połączam w wielkim wyborze
po niskim cenach.

kwiaty

don. oraz wieńce na zamów.
Dla kościoła, szkół i wojska
ceny specjalne.

Ogrodnictwo handlowe
J. WALORSKI, Leszno,
ulica Starozamkowa nr. 16.

Zakład

fryzjerski damsko-męski, do-
brze zaopiekowany, w Zbysz-
niu, natychmiast na sprzedaż.
Zgłoszenia w agenc. „Głosu”
Zbyszni. Marszałkowska 67.

Piekarnia

w mieście oowiatowem, wprosi
od gospodarza do wydzierżaw.

SKŁAD

blawstów i łosów krótkich,
w mieście powiatowem, z to-
warem i urządzeniem, z powo-
du wyjazdu za granicę za 12 tys
zł na sprzedaż.

KEMPA, Leszno, ul. Dwor-
cowa 46, telefon 266.

Cegły

nowej, 15 tysięcy, na sprzedaż.
Łask. zgłoszenia Leszno, ul.
Zielona 12.

Mieszkania

4-5 pokojowego, ze składem
lub bez, w centrum miasta, ro-
szkując od 13 wgl. 14. 3. 29
Łask. zgłoszenia pod „A. P.”
do eksp. Głosu.

Pokoju

skromnego, poszukując natych-
miast. Pism zgłosz. do eksp.
Głosu pod „Skromny”.

Arcybractwo Straży Honorowej N. S. Pana Jezusa w Lesznie

urządza

w sobotę, dnia 2 marca br. wiecz. o godz. 8 w sali Hotelu Polskiego
PRZEDSTAWIENIE AMATORSKIE p. t.

„W TYM ZNAKU ZWYCIEŻYSZ”

czyli

„BOHATERKA CHRZEŚCIJAŃSKA”

Dramat religijny ze śpiewami w 3 aktach z życia św. Barbary.
Rzecz dzieje się za czasów Maksymana, w pierwszej połowie trzeciego
wieku, w okolicy małożytyckiego miasta N. komedii.

Koncert artystyczny. Wzręczach występy chóru Kościelnego woł. batut.
n. RYMARCZYKA. — Dekoracje i kostiumy pomysłu pana ROZPENDINGSKIEGO.
Ceny biletów: Res. 2—zł. 1 m. 1,50. 1. miejsce i balkon sedz. 1,—, wstępn. na salę
50 gr. Próba generalna poniedział. o godz. 4 — wstęp 20 i 50 gr. Sz. n. Obywatelstwo
m. Leszna i okolicy zaprasza jak najuprzejmie i prosi o łaskawe poparcie, tem-
lecei ze czysty zysk przeznaczony będzie na odnowienie kaplicy Serca Pana Jezusa

Ks. DYREKTOR.

ZARZĄD.

Pokój

umeblowany, skromny, bez po-
ścieli, do wynajęcia. Leszno,
ul. Wolności 23. I. n.

Pokój

umebl., dla 2 osób, do wy-
najęcia. Leszno, Wolności 3, III.

Pokój

umebl., z łazienką elektr., z
utrzym. lub bez, natychmiast do
wynajęcia. — Leszno, Pl. Dr.
Metzgera 9 I. piętro.

Pokój

umebl., do wynajęcia. Leszno,
Pl. Dr. Metzgera 25.

Służąca

do wszelkiej pracy domowej,
obeznana z gotowaniem, po-
trzebną natychmiast lub od 1.
3. rb. Świadczenia pożądate.
Zgłoszenia do eksp. Głosu.

KINO „PALACE”
W prz. gotowaniu: głośne arcydzieło polsko-amerykańskie
Z Raju Bolszewickiego
(Miecznictwo miłości)
Udział biorą:
Olga Czechowa
Harry Frank
Henri Bandin
Ala Samińska
Jej mąż, oficer wojsk polskich
Piotr, oficer czerwonej armii

Kino Palace-Leszno

DZIS! Tylko 2 dni, do piątku włącznie. DZIS!

Arcykomedja pełna werry, humoru i wesołości p. t.

Moja żona - Twoja żona

Pierwsz. bomba, najkants, pod stołcem momentów.
W roli głównej najnowsz. znakomity komik, wzbudziący
wybuch śmiechu EDDIE CANTORI i znakomita CLARA BOW
Początek przedstawień o godzinie 7-tej i 9-mej wieczorem.

Już wkrótce głośne arcydzieło polsko-amerykańskie:
„Z RAJU BOLSZEWSKIEGO”
(MIECZENSTWO MIŁOŚCI)

W poniedziałek, dnia 4. 3. 29 o godz. 11 przedpołudniem
sortować będę w Luboni now. Leszno, najwięcej dajacemu
za gotówkę

4 krowy.

Zbiór kupców przed maj. Lubonia.
PAWLAK, egzektorat wójtostwa Krzemieniewo.

Pomocnik krawiecki

na prace damskie, potrzebny
wymaga się czystej pracy. Takie
uczennica może się zgłosić. Ma-
gazyń mód damskich. St. Sob-
szak, Leszno, Leszczyńskich 8.

Dziewczyna

czysta, uczciwa, do restauracji
natychmiast potrzebna. Olejni-
czka, Zbyszni. Strzelina

1 lub 2 pokoje

umebl. od 1. 3. 29 do wy-
najęcia. Leszno ul. Leszczyńskich
nr. 2, I. p.

Zawiadomienie!

Po śmierci mej siostry i kierowniczkę pensjonatu
S. Mańkowskiej, ul. O. ieczka, podaje Szan. Klientom
do łaskawej wiadomości, że pensjonat dalej na tym
samym poziomie prowadzić będę i dziękując za dotych-
czasowe poparcie i zaufanie, proszę o dalsze poparcie,
a staraniem moim będzie wszystkich zadowol.

J. Mańkowska - Leszno

ulica Osiecka 70.

Przedpłata: Na pocztę wraz z tygod. „Przyjaciół Rolnika”, „Ognisko Domowe”, dodatkiem
wspólnie z opłatami pocztowymi wynosi kwartalnie 6,42 zł, miesięcznie 2,14 zł, w ekspedycji
agentów mieszkaniowych 1,80 zł, z odnośnikiem do domu 2,00 zł. Oddzielny numer 15 groszy.
Ogłoszenia: Wiersze milim. 6 linijowy 15 groszy. Reklamy i linijowy w druku redak-
cyjnym 40 groszy. Najniższe ogłoszenie kosztuje 2,00 zł. Przy drugim
powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty
odpadają. Za telefonizację podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności. Konto ban-
kowe: Bank Ludowy w Lesznie. Konta czekowe: P. K. O. Poznań 203736. Skrytka poczt. 22.
W razie przesłania w zakładzie, spowodowanych wyższ. ulg. strażków lub temu podobnych, wy-
dawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa do odškodowania.

Agencje pozamiejscowe: Rawicz: Rękosiewicz, kateg. Bojanowo: Adamczewski, Dwor-
cowa. Śmigieł: Feliks Zbierski, Gościń: Kielmiński, Rynek
Poniec: Stefański, kategarnia. Krobil: A. Wlekiński. Wolatyn: A. Smoczyński, ulica Ko-
ścielna nr. 1. Bieżka: Górka: A. Krawczyk, ulica Główna nr. 60. Śarnow: J. Kociłkowski
skład kolonialny. Jutrzenka: J. Ostrowski, Rynek nr. 9. Zbyszni: M. Cichliński, ul. Mezał
kowska nr. 67. Matuzszek, kategarnia, ul. Marszałkowska. Stefanow: K. Bachórz, Bucz-
kowska: T. Drożkowiak. Nowy Tomyl: L. Garsztowski. Pogorzała: Kosa, drogeria. Rynek. Wle-
chow: T. Nowacki, Rynek. Rostkowo: P. Walezyński. J. Słota. Rynek. Rynek. Rynek. Rynek. Rynek.
Kozmin: Królikowska. Wroniawy: Dalszyński. Polska: J. Poprawski. Rynek. Rynek. Rynek.
Winkler, Rynek i Matyla. Rynek. Włoszowice: Wolkowski. Rynek. Rynek. Rynek. Rynek.
Koschel. Osieczna: Cieśliński, drogeria, Rynek. Bukowice Górny: Szymalski, piekarnia

Przyjaciel Rolnika

Tygodnik

Bezpłatny dodatek do „Głosu Leszczyńskiego” i „Głosu Polskiego”

Nr. 9

Leszno, dnia 1 marca 1929 r.

Rok 2.

Działanie mrozów i opadów śnieżnych na oziminy

Tegoroczne dość obfite opady śnieżne szczególnie w miejscach nawianych mogą wywrzeć niekorzystne działanie na oziminy. Rośliny wprawdzie ukryte pod śniegiem były zabezpieczone przed mrozem — zginąć mogły wskutek braku powietrza.

Kłeska taka powiększyć się może, gdy po dużych opadach śnieżnych przyjdzie nagła, krótkotrwała odwilż i na śniegu utworzy się powłoka lodowa. W takim wypadku należy natychmiast wyjechać w pole z lekką broną, względnie łańcuchem o grubych ogniwach i powstałą powłokę skruszyć.

Na największe zniszczenie narażone są ziemie torfiaste. W czasie mrozu, wierzchnia warstwa takiej ziemi wydyma się w górę, zaś w dnie ciepłe i słoneczne opada z powrotem. Gdy to kilkakrotnie się powtórzy, to korzenie roślin zostają zerwane. — O ile zniszczenie oziminy na torfie nie poszło za daleko, to można przy sprzyjającej temperaturze pole zwałować, by w ten sposób wysadzone korzenie zostały z powrotem wduszone w ziemię. Ponieważ jednak, jak wiadomo, wół ziemię osusza, powodując utratę wilgoci — pamiętać należy o jaknajwcześniejszym wejściu na pole z motyką w celu międzyrzędowego zruszenia wierzchniej warstwy ziemi. We wszystkich miejscach niżej położonych, zagłębieniach ziemi, dołkach, bródach itp. długo leżący śnieg a następnie powstała z jego stopienia woda, o ile nie spowodowała całkowitego wyprzenia roślin w tych miejscach — to na pewno osłabi ich wzrost powodując ośrodki inwazji wszelkich grzybków, które staną się przyczyną choroby grzybkowej oziminy (*Fusarium nivale*), śnieci, głowni, rdzy itp. oraz szkodników zwierzęcych jak: niezmniarki, muchy heskiej, dzidzielnika i wielu, wielu innych.

Aby temu wszystkiemu zapobiec, należy pamiętać o jaknajwcześniejszym odprowadzeniu wody ze wspomnianych miejsc wgłębionych.

M. M.

Jak spasać ziemniaki przemarznięte.

Długotrwałe i silne mrozy spowodowały przemarznięcie ziemniaków w kopcach niedostatecznie okrytych na jesieni, gdyż rolnicy nie spodziewali się nadejścia tak srogiej zimy. Straty powstałe z tego powodu dochodzą przypuszczalnie do 20 proc. ogólnej ilości posiadanych obecnie ziemniaków. — Zmarznięte ziemniaki, dopóki mroź trzyma, należy sparsować w parnikach i podawać inwentarzowi w zwykłych dawkach karmowych.

Z nastaniem zupełnej odwilży zacząć ziemniaki zmarznięte masowo gnić i wtedy musimy uciec się do jedynego środka, wytworzenia z nich kiszonki lub parzonki. W tym celu posiekać musimy dość drobno ziemniaki, zadać sęczkę ze słomy lub plewy, załować w miejscu niedostępnym dla wody zaskórnej i deszczowej, zalać rozcieńczoną melasą lub wy-

warem, bacząc, by wytworzona masa ściśnięta w ręce, zbijała się łatwo, nie wydzielając jednak wody. Po dokładnym ubiciu masy w dole, przykryć szczelnie deskami, obciążyć belkami i kamieniami. Po upływie pewnego czasu, zależnego od temperatury pomieszczenia i stanu rozmarzniętych ziemniaków — następuje fermentacja. Masa się rozgrzewa i po 6—7 dniach przy dołowaniu w polu a po 2 dniach przy dołowaniu w paszarniach obok stajen, kiszonka będzie gotowa do skarmiania.

Pasza w ten sposób przyrządzona ma zapach winny lub owocowy i bardzo chętnie jest jedzona przez inwentarz, nawet w znacznej ilości. Krowom dojnym można zadawać do 15 kg. na sztukę i dzień.

W wypadku braku melasy i wywaru — należy wytworzyć zwykłą kiszonkę z niewielkim dodatkiem plew i polaniem serwatką w dołach o nieprzepuszczalnym dnie i ścianach, zabezpieczyć przed napływaniem wody z wierzchu, ubić dokładnie i przykryć jak powyżej wspomniano.

M. M.

Konferencja owczarska.

Wobec ciągłego zmniejszania się liczbnego stanu hodowli owiec w Polsce oraz pogarszania się gatunku wełny — z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa w dniu 1. lutego br. odbyła się konferencja poświęcona sprawom hodowli owiec. W konferencji, w której wzięli udział przedstawiciele wszystkich organizacji rolniczych, Ministerstwa Spraw Wojskowych oraz Tow. „Polskie Runo”.

Po zreferowaniu sprawy podziału Polski na okręgi hodowlane oraz metodyki prac zmierzających do podniesienia hodowli przez p. inż. Kączkowskiego wywiązała się ożywiona dyskusja. W zasadzie przyjęto plan referenta, który proponuje popieranie w zachodniej części Polski — owcy pomorskiej, na terenie Podkarpacia — Cakli, w centralnych województwach — uszlachetnionej białej świniarki, na kresach północno-wschodnich — Wrzosówki, na południe woj. Lubelskiego — Czarnej Krukówki.

Zebranie wypowiedziało się, że jednym z podstawowych czynników, wpływających na podniesienie hodowli owiec — to dobrze zorganizowany zbyt nie tylko wełny, lecz również i mięsa, które ostatnio w zakresie opłacalności owiec staje się czynnikiem bardzo poważnym. Sprawą zbytu produkcji owiec zajęą się ma w pierwszym rzędzie Tow. „Polskie Runo” w ścisłym porozumieniu z organizacjami rolniczymi.

Postanowiono dążyć za pomocą stypendji oraz kursów, do zwiększenia liczby fachowców pracujących nad podniesieniem hodowli owiec, których ilość obecnie jest zbyt mała w stosunku do realizowania programu pracy. Intensywną pracę nad podniesieniem hodowli owiec, postanowiono zacząć w najbliższym czasie na terenie powiatów, w których tak liczebnie jak i jakościowo, owce przedstawiają się w sposób dodatni. (Arol.)

Wielkp. Tow. Kółek Rolniczych w powiecie krotoszyńskim.

Przegląd całorocznej działalności zawodowej i kulturalnej.

Krotoszyn (koresp. wł. „Przyjaciela Rolnika“). Uzupełniając tymczasowe sprawozdanie (patrz „Przyjaciel Roln.“ nr. 6 z datą na 22 bm.) o walnem rocznem zebr. Wł. T. K. R. w Krotoszynie, które obradowało dnia 19. bm., podaję szereg szczegółów w których świetle ujawnia się żywa i celowa działalność Kółek z Radą Powiatową na czele za okres czasu od 1. stycznia do 31. grudnia 1928 r.

W powiecie krotoszyńskim istnieje 17 Kółek, które w ciągu roku urządziły 162 zebrania. Na zebraniach wygłoszono 130 referatów, poświęconych sprawom zawodowym i oświatowym. Pod względem organizacyjnym zaznaczył się pomyślny rozwój przede wszystkim w fakcie zapisania się 190 nowych członków, których ogólna liczba wynosi obecnie 779.

Rada Powiatowa odbyła 4 zebrania, na których omawiano wytyczne prace Kółek Rolniczych w myśl wskazań Rady Głównej i aktualnych potrzeb powiatu. Dla wszystkich członków odbyły się 2 zebrania powiatowe, na których wygłoszono 4 referaty.

Na uroczystość Dożynek u p. Prezydenta Rzplitej wyjechało 30 członków ze sztandarami. Powiatowy obchód dożynek odbył się w Krotoszynie przy udziale około 500 członków; w obchodzie wzięł udział p. Starosta.

Podnieść należy współpracę z Wydziałem Powiatowym w sprawie zwalczania chorób zwierzęcych; weterynarz powiatowy jeździł kilkakrotnie na koszt wydz. pow. na zebrania Kółek z wykładami.

Kiedy w Krotoszyńskim bawiła wycieczka rolników z Wileńszczyzny, brało starostwo udział w powitaniu gości, podejmowanych kolacją na koszt Wydziału Powiatowego. Wycieczka ta przez dwa dni zwiedzała gospodarstwa w powiecie.

W wycieczce z Krotoszyńskiego do Pądkowa w

celu zwiedzenia stacji doświadczalnej Wielkopolskiej Izby Rolniczej wzięło udział 60 członków.

Intensywną była współpraca z czynnikami Wielk. Izby Roln. w dziedzinie propagandy szkolnictwa rolniczego, melioracji, nasiennictwa, hodowli bydła, mleczarstwa itd. Obecnie organizuje się na terenie powiatu Koło Doświadczalne.

Uważając za swój szczególny obowiązek opiekę nad swymi osadnikami, pozostającymi przy parceli Dóbr Krotoszyńskich i pomagając im ich poczynaniach pod względem oświatowym wysłała Rada Powiatowa okólnik do wszystkich osadników, wyrażający im korzyści jakie osiągnąć mogą dzięki zapisaniu się w poczet członków W. T. K. R. Okólnik ten osiągnął dobry skutek, bo z propozycji tej skorzystało około 30 proc. osadników, wstępując do Kółka.

Technicznym wykonawcą zleceń Rady Powiatowej i Rady Głównej jest na terenie powiatu Sekretariat Wł. T. K. R. Kierownik jego, czyli sekretarz powiatowy utrzymuje stały kontakt z władzami powiatowymi, administracyjnymi, instytucjami społecznymi, broniąc interesów rolnictwa i przedstawiając oraz popierając potrzeby członków Wł. T. K. R. Pewną ilustracją intensywności pracy sekretariatu na powiat krotoszyński służą następujące dane: wysłano 977 korespondencji, wyjazdów w sprawach organizacyjnych było 21, udzielono 629 porad ustnych i 717 pisemnych, interwenjowano w 207 wypadkach.

Obecnie prowadzi Rada Powiatowa ożywioną propagandę w celu spopularyzowania Powszechnej Wystawy Krajowej i przeprowadza pomiędzy członkami składkowanie na rzecz poparcia jej, P. Wł. K. z ogólnem dobrem gospodarczym kraju związanych celów (sp.).

Komitet chłodniczy przy Powszechnej Wystawie Krajowej.

Z inicjatywy Państwowego Instytutu Eksportowego odbyła się w Poznaniu Konferencja w sprawie działu chłodnictwa na wystawie. Wzięli w niej udział delegaci P. I. E., Rządu, Profesorowie Politechniki Warszawskiej i Poznańskiej oraz przedstawiciele zainteresowanych firm.

Ustalono, że niezależnie od urządzeń chłodniczych w poszczególnych działach, należy przeznaczyć osobne miejsce w pawilonie produktów spożywczych celem zobrazowania całokształtu znaczenia zagadnienia chłodnictwa. Projektowane jest ustawienie chłodni eksportowej, w której demonstrowany będzie spo-

sób przechowywania produktów wywożonych z Polski, jak: jaja, masło, owoce, ryby drób i mięso. Prócz tego ma być urządzona zamrażalnia dla drób, ryb i wyrobów z mięsa.

Oddzielnie ma być przedstawione chłodzenie mleka i nabiału bezpośrednio po produkcji i podczas transportu oraz sprzedaży. Oprócz powyższych wystawione będą maszyny, rysunki, wzory itp., ilustrujące i przedstawiające doniosłość i zastosowanie urządzeń chłodniczych oraz metody chłodzenia. Urządzeniem wystawy chłodniczej zajmie się specjalny Komitet, wybrany na Konferencji. (Arol.)

Cła wywozowe na trzodę chlewną i mięso wieprzowe.

Z dniem 1-go marca wejdzie w życie rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu, oraz Rolnictwa, z dnia 1-go lutego 1929 r. Na mocy tego rozporządzenia cło wywozowe od trzody chlewnej żywej i bitej — pobierane będzie w wysokości zł 30-stu od całej sztuki, zaś od połowy — zł 15-stu.

Od mięsa wieprzowego świeżego, solonego i mrożonego w stanie nieprzerobionym, z wyjątkiem oddzielnych głów oraz oddzielnych wnętrzności — cło wywóz. pobierane będzie w wys. zł 50 od 100 kg.

Wyżej wymienione towary mogą być wywożone bez cła za zaświadczeniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu — trzoda chlewna zarodowa wywożona

przez hodowców oraz organizacje hodowlane — za zaświadczeniem Ministerstwa Rolnictwa. Wyżej wymienione towary przewożone w małym ruchu granicznym, w myśl obowiązujących umów, również nie podlegają opłacie celnej. (Arol.)

Możemy wywozić mięso królicze do Niemiec.

Rynek niemiecki, a zwłaszcza Berlin — wykazuje duże zapotrzebowanie na mięso królicze, sięgające do 1500 sztuk tygodniowo lub nawet więcej. Przywóz królików jest dozwolony. Ceny detaliczne w Berlinie wahają się obecnie od 1,05 do 1,15 mk. za pół klg. a po odliczeniu cła można uzyskać od 1,00 mk. za pół klg. (Arol.)

Ogólne wiadomości bieżące.

Leszno. (Zebranie Kółka Rolniczego). W niedzielę, dnia 24. bm. odbyło się na sali p. Markowskiego zebranie Kółka Rolniczego. Zebranie zagał prezes p. Grzywaczyk, poczem wygłosił odczyt na temat pracy wiosennej w polu. Posiłkując się treścią zaczerpniętą z fachowych broszurek, p. Grzywaczyk kolejno omówił wiosenną órkę pługiem dla osuszenia gleby i doprowadzenia powietrza do mokrej ziemi, o pożyteczność powietrza, o jego składnikach, wreszcie o potrzebie światła i ciepła. W dalszym ciągu wysłuchano drugiego referatu n. t. „nawożenia naturalnego i sztucznego”, wygłoszonego z Poznania przez radjo. Po wysłuchaniu obu referatów przeprowadzono pod kierunkiem fachowych uwag pow. sekr. p. Siewruka rzeczową dyskusję nad sprawą nawozów jak i prac wiosennych w polu. W dalszym ciągu przystąpiono do wyboru nowego sekretarza Kółka leszczyńskiego w miejsce rezygnującego z tego stanowiska p. Filipowskiego. Po złożeniu podziękowania za prace położone przez p. Filipowskiego, które wypowiedział sekr. pow. p. Siewruk, jako też prezes Kółka p. Grzywaczyk, wybrano jednomyślnie na sekretarza p. Grysmiana. Następnie zatwierdzono listę dotychczasowych meźów zaufania, uzupełniając niektórych, którzy z urzędu zrezygnowali, a sekr. pow. p. Siewruk zaapelował do tychże o wygotowanie spisu gospodarzy, należących jeszcze do Kółka, celem zachęcenia tychże do zgłoszenia się na członków. W dalszym ciągu obrad przypomniano o obowiązku składania pieniędzy na nawozy sztuczne, o jarmarku nasiennym w Poznaniu 4—5 marca rb. i wykładach rolniczych w auli uniwersyteckiej w Poznaniu w dn. 26—27 bm. Szerokie przemówienie w wolnych głosach wygłosił p. Siewruk o zamierzonych konkursach doświadczalnych z uprawy ziemniaków, organizowanych na obszarze powiatu leszczyńskiego i połączonych z premiami w postaci nawozów sztucznych. Do konkursu tego zgłosiło się już 12 kandydatów z postaci członków. Poza tem zatwierdzono wybór delegatów przedstawionych przez p. prezesa Grzywaczyka na walne zebranie delegatów i prezesów dnia 8. marca w Lesznie. Zebranie zamknięto około godz. 2,30 apelem do gremjalnego uczęszczania na zebrania, jak też z apelem do obecnych uczni Szkoły Rolniczej, aby zapisywali się na członków Kółka rolniczego i brali czynny udział w wygłaszaniu referatów na zebraniach.

Leszno. (Kółko Włościanek). W niedzielę, dnia 3. marca br. o godz. 11,30 przed południem odbyło się zebranie Kółka Włościanek w Domu Katolickim. Referat „O wychowaniu dziecka” wygłosi prelegentka z Poznania p. Krzyżagórska. Uprasza się o liczne przybycie. Na porządku dziennym sprawa zarodowych jaj kurzych, kursów, udziału w Pow. Wystawie Krajowej.

Leszno. (Zebranie W. T. K. R.) W piątek, dnia 8 marca rb. o godz. 11-tej przed południem odbędzie się w Hotelu Polskim w Lesznie Walne zebranie delegatów oraz prezesów Kółek Rolniczych i członków Rady powiatowej, w myśl § 13 statutu WTKR. Porządek obrad: 1. Sprawozdanie Prezesa Pow. i Sekretarza, 2. Wybór delegatów na Walne Zgromadzenie w Poznaniu, 3. Wolne głosy i zakończenie.

Uwaga: W powyższem zebraniu mogą brać udział li tylko delegaci Kółek wybrani na rok 1929, oraz Prezesi Kółek i członkowie Rady Oddziału Powiatowego. (—) Siewruk, Sekr. pow. (—) Donimirski, Prezes pow.

Szamotuły. (Spółka Ziemska). Pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej p. Józefa Kawalera odbyło się Walne Zebranie tutejszej Spółki Ziemskiej. Majątek Spółki wynosi 170 tysięcy zł, a długi Spółki 118,380 zł. Spółka Ziemska posiada w mieście 4 domy mieszkalne oraz ziemię i łąki. Do Rady Nadzorczej jednogłośnie wybrano prezesem pp. Józefa Kawalera, wiceprezesem Jana Baka, skarbnikiem Franciszka Czerwińskiego, a pp. Fr. Jankowskiego, Winc. Kruszona, Urbaniaka, Smóla, Taranczewskiego i Teclawa oraz dyr. banku Waligórę jako ławników, — ostatniego również jako przewodniczącego Komisji Rewizyjnej. Dalej zgodzono się przystąpić do Zw. Spółdzielni Zarobkowej w Poznaniu jako Związku Rewizyjnego.

Katowice (AW.) W Katowicach odbyło się do- roczne Walne Zebranie Śląskiego Związku Rolników, pod przewodnictwem p. Buli. Z ramienia śląskiego urzędu wojewódzkiego w zebraniu tym wziął udział naczelnik dr. Przybyłowicz. Po przyjęciu sprawozdania za rok ubiegły udzielono zarządowi absolutorjum, poczem inż. Gawlikowski wygłosił referat o organizacji gospodarstw włościańskich. W końcu uchwalono rezolucję w sprawie szkód przemysłowych i ubezpieczeń społecznych.

Łódź. (Zniszczenie sadów). Sady w okolicach podmiejskich Łodzi przedstawiają się katastrofalnie, albowiem około 90 proc. wszystkich drzew uległo uszkodzeniu przez mróz lub wichury. Fachowcy twierdzą, że takiej klęski w sadownictwie dotychczas nie notowano.

Ożarów pod Warszawą. (Przemysł ludowy). — W połowie bież. miesiąca zostało tutaj zorganizowane Tow. Przemysłu Ludowego. Na zebraniu organizacyjnem postanowiono uruchomić w miarę potrzeby i sprzyjających okoliczności następujące działy: 1. jedwabnictwa, 2. hodowli lnu i konopi, 3. tkacki, 4. wiklinarski, 5. sadowniczy, 6. przetworów owocowych, 7. hodowli roślin leczniczych. Postanowiono również zorganizować kursy na których słuchacze ze sfer wieśniaczych zapoznaby się ze stroną teoretyczną wspomnianych działów oraz praktycznymi pokazami. Wyznaczono pozatem kierowników poszczególnych działów.

Zboże. Od kilkunastu dni na giełdzie ujawnia się drobny wzrost ceny wszystkich naszych głównych zbóż. Notowanie warszawskie i poznańskie wykazuje wzrost ceny pszenicy o 1 i pół zł, żyta o 0,75 zł. Zwyklewały również ceny jęczmienia i owsa. Firmy zbożowe w Wielkopolsce i Małopolsce czynią starania o uzyskanie dalszych zezwoleń wywozowych.

Nabiał. Na rynku wewnętrznym sytuacja nie uległa zmianie i w dalszym ciągu zapotrzebowanie przewyższa dowóz, który z powodu silnych śnieży stał się nieregularny. We większych ośrodkach konsumpcyjnych ceny nieco podrożały.

Stosunki z zagranicą.

Eksport mięsa do Szwecji. Import mięsa i przetworów mięsnych do Szwecji uregulowany jest umową, zawartą między rządem szwedzkim, i polskim (Dz. Ust. Nr. 109 z d. 10 grudnia 1927 r.) Cło od wędlin wynosi od kg. 0,50 kor., boczkowi wędzonego 0,18 kor., inaczej przyrządzonego 0,12 kor., inne wyroby mięsne, niewędzone, suszone lub solone i nie zaliczone do konserw opłacają cło wynoszące 0,50 kor. od kg. Przy wywozie mięsa i wyrobów mięsnych należy stosować się do specjalnych szwedzkich przepisów weterynaryjnych.

Ceny głównych zbóż.

Na rynkach krajowych kształtowały się ceny czołowych zbóż naszych w ciągu ubiegłego tygodnia w sposób następujący:

	18.2.	19.2.	20.2.	21.2.	22.2.	23.2.
Pszonica						
Warszawa	45,50	45,50	—	46,50	47,00	—
Poznań	43,50	—	43,75	—	44,75	44,75
Lwów	—	—	—	48,50	—	—
Katowice	—	44,00	44,00	—	44,00	—
Zyto						
Warszawa	36,00	36,00	—	36,00	36,00	—
Poznań	33,40	—	34,10	—	34,25	34,25
Lwów	—	—	—	35,00	—	—
Katowice	—	35,00	35,00	—	35,00	—
Jęczmień						
Warszawa	33,50	33,50	—	33,50	33,50	—
Poznań	33,25	—	33,25	—	33,25	33,25
Lwów	—	—	—	31,00	—	—
Katowice	—	40,00	40,00	—	40,00	—
Cwies						
Warszawa	34,50	34,50	—	34,75	34,75	—
Poznań	31,25	—	31,25	—	31,25	31,25
Lwów	—	—	—	33,00	—	—
Katowice	—	37,00	37,00	—	37,00	—

Cło wywozowe od żyta.

Rozporządzenie z dnia 16. stycznia br. Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 9 uzupełnia poz. 218 taryfy celnej wywozowej uwaga następująca: „żyto za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu — 15 — cła”. Rozporządzenie to weszło w życie 15. lutego br. — Komunikujemy, że cło wywozowe od żyta wynosi zł. 15.— od 100 kg.

Z prasy.

Ciężkie połączenie wsi i miasteczek. Szalejące w ostatnim czasie mrozy i śnieżycy odczuwa boleśnie nie tylko ludność wielkich miast, ale i to w znaczniejszej mierze prowincja, zwłaszcza zaś mieszkańcy małych miasteczek, odcieci wskutek braku komunikacji od swych miast powiatowych.

Powoduje to niezmiernie przykre następstwa. Brak opału, a p. dochodzi do tego, że ludność wypina sady owocowe, rabie parkany i zbiera płoty.

Ponieważ do miast nie można się dostać ani konno, ani saniami, a o kolejach czy samochodach nawet mowy niema, śniegi zaś zaważyły drogi do kilkumetrowej nieraz wysokości, przeto po wsiach panuje dotkliwy brak artykułów pierwszej potrzeby, jak nafty, mydła, zapalek itd.

Zdarzają się także wypadki, że strony nie mogą się dostać na wezwanie sądu do miast, co powoduje wydawanie wyroków zaocznych.

Zamiera również handel. Drobnym kupiec nie mogąc się wywiązać ze swych zobowiązań wekslowych a nawet z powodu odciecia komunikacji zapłacić w danej instytucji swego długu, naraża się na protest. („Ilustr. Kur. Codz.”)

Ze świata.

Róże rozkwitły w świetle lamp.

Niedawno donosiliśmy o wyhodowaniu w Paryżu poziomek w świetle elektrycznym. O podobnych eksperymentach donoszą z Wiednia, gdzie w laboratorium, kierowanym przez prof. uniwersytetu Gustawa Kleina, uzyskano w podobny sposób egzemplarze róż i innych kwiatów. W jednej z oranżerii

parku w Schönbrunnie palono w nocy między godziną 10-tą wieczór, a 6 rano 9 lamp elektrycznych, każda o mocy 500 Wattów. W czasie tych naświetlań temperatura podnosiła się z 16 st. C. do 19 i 21 st. C., a światło elektryczne o łącznej sile 9 tysięcy świec zastępowało do pewnego stopnia naturalne światło słoneczne. Róże, hortensje i azalie rozwijały się w tych warunkach bardzo dobrze, wykazując intensywne zabarwienie i silną woń. Eksperymenty te podobnie jak i paryski mają duże znaczenie teoretyczne, praktycznie rzecz biorąc, kosztła hodowli roślin w świetle elektrycznym są znaczne.

Wzrost róż trwał trzy do czterech tygodni, a więc mniej więcej tyle, co w naturalnych warunkach. Przy wykonywaniu tych badań stwierdzono, że gleba nie odgrywa przy stosowaniu sztucznego światła tej roli, co w zwykłych ogrodach na wolnym powietrzu. Jeśli uda się otrzymywać prąd w sposób mniej kosztowny, produkcja kwiatów w świetle elektrycznym może mieć widoki rozwoju.

Psi cmentarz.

Bez rozgłosu, jak gdyby w zażenowaniu, objawem pietyzmu dla psiej rasy, reprezentowanej w Berlinie poważną cyfrą 350 tys. czworonogów, dokonano tu, idąc za przykładem Paryża i Londynu otwarcia cmentarza dla psów. Cmentarz położony jest w podmiejskim Stahnsdorfie w malowniczym miejscu nad kanałem i czynny jest od godz. 9 do 12 i od 1 do 4. W czasie tym może się odbywać składanie zwłok do grobu, za opłatą 10, 20 i 40 marek, stosownie do rozmiarów „nieboszczyka”. W środku cmentarza wzniesiony będzie alegoryczny pomnik z piaskowca, a poszczególne groby zdobione będą kwiatnikami i nagrobkami. Cmentarz prowadzić będzie we własnym zarządzie rodzaj przedsiębiorstwa pogrzebowego dla psów, sprzedaż trumien, wieńców itp. Planowane jest również założenie krematorium, aby umożliwić tym, dla których byłoby ciężej ponad siły rozstawać się z prochami ulubieńców, przechowywanie ich popiołów w odpowiedniej urnie.

Szkody w rolnictwie niemieckim z powodu mrozów.

„Boersen Zeitung” donosi na podstawie informacji pruskiego ministerstwa rolnictwa, że ilość kartofli, które zmarzły w czasie mrozów oceniają na kilka milionów ton. W min. rolnictwa rozpoczęły się konferencje w sprawie użytkowania zmarzniętych kartofli. Zapowiedziane jest wydanie specjalnych instrukcyj, zalecających rolnikom użytkowanie tych kartofli na paszę, gdyż zastosowanie ich w gorzelniach okazało się niemożliwe. Zastosowanie kartofli przy fabrykacji krochmalu może być skuteczniejsze tylko w ograniczonym stopniu w stosunku do olbrzymiej ilości kartofli, zniszczonych przez mrozy.

Zgadza się.

Dwaj farmerzy (koloniści amerykańscy) spotykają się na ulicy i jeden mówi do drugiego:

— Słuchaj Jim, mam psa chorego na paręchy. Twój także miał paręchy. Coś ty mu dał?

— Terpentyny — powiada Jim. — Bywaj zdrów! Dwa tygodnie później spotykają się ci sami farmerzy.

— Słuchaj Jim, ja dałem memu psu terpentyny, i... zdechl zaraz.

— Zgadza się — powiada Jim. — Mój zdechl także.